

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Потребителски ориентирани иновационна и изследователска политики – инструмент за стимулиране на бизнеса и на изследванията

European Commission

Research DG

Unit L1: Coordination and Horizontal Aspects

Миролюба Маджарова

Sofia, 23-24/11/2009

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Основни теми на изложението

- Тенденции в развитието на изследователската и иновационната политики
  - Стратегически приоритети за иновации на ниво ЕС
  - Широко базирана иновационна стратегия на ЕС
  - План за действие по държавното подпомагане и др. определящи документи
  - Политически насоки за работа на следващата Комисия на ЕС
- Финансиране на политическите решения
  - Структурни фондове
  - Кохезионен фонд
  - Рамкова програма “Конкурентоспособност и иновации” (CIP)
  - Седма рамкова програма (FP7):
    - Тематично направление 8.1 от Програма СИИХ (SSH)
    - Програма Marie Curie

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

- За да постигне устойчива глобална конкурентоспособност, ЕС няма друг избор, освен да се превърне в пулсираща икономика на знанието
- Новото Лисабонско партньорство за постигане на растеж и заетост постави знанието и иновациите сред трите най-важни насоки за работа

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Стратегически приоритети за иновационни дейности на ниво ЕС

Заключение на Съвета върху Широко базирана иновационна стратегия (2006)

- Права върху интелектуалната собственост (IPR) – изграждане на **ефективна IPR рамка** на ЕС (инициатива за IP харта);
- Реформиране на системата за **внедряване на единни стандарти** – усилване ролята на стандартизацията в изследванията и в новите технологични области;
- **Обществените поръчки (ОП)** – стимул за иновации. Подобряване на **достъпа на МСП до ОП**. Опростяване на регулаторната рамка на ОП;
- Стартиране на **съвместни технологични инициативи**;
- Налагане на все **повече иновации** от избрани специфични сектори на **водещите пазари** (Европейски фирми да завоюват глобална водеща роля);
- **Стимулиране на сътрудничеството** между висшето образование, изследванията и бизнеса;
- Подпомагане на **иновациите в регионите**;
- Разработване на цялостен подход за **иновации в сектора на услугите и нетехнологични иновации**;
- Развиване на **пазарите за рисков капитал**.

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Повече изследвания и иновации. Общ подход

Комюнике на ЕК

- Изследванията и иновациите (ИиИ) - **в сърцето на политиките на ЕС**
- Изследванията и иновациите – **в сърцето на финансирането от ЕС**
- Изследванията и иновациите - **в сърцето на бизнеса**
- **Подобрени политики за изследвания и за иновации**
  - ИиИ като **приоритет на националните програми** за реформа към постигане на по-високи нива на растеж и заетост
  - Подобрени инструменти за анализ на политиките
  - Подкрепа за изучаване на политиката и за коопериране (европейски платформи за споделяне и валидиране на добри практики)

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Широко базирана иновационна стратегия на ЕС

- Септември 2006 Комюнике: “Вграждане на знанията в практиката: Широко базирана иновационна стратегия на ЕС”
  - **Нашето бъдеще зависи от иновациите**
  - “Европа трябва да се превърне в общество истински базирано на знанията и **позитивно насочено към иновациите**, където иновациите не стресират гражданите, а са добре приети от тях, не са възпрепятствани, а са насърчавани и където те са част от най-съществените социални ценности и са разбирани като работа в полза на всички граждани.”
  - Европейският Съвет - задача на Комисията да представи широкоспектърна **Иновационна стратегия на ЕС**, така че инвестираното в знанията да се преобразува в продукти и услуги.
- В резултат от това политическо решение, бяха разработени Рамкова стратегия и план за действие

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

- **Мобилност на учените** - както географска, така и между секторите
- За добиване на нови знания и умения и за намирането на нови приложения са съществени и двата типа мобилност – транснационална и мобилност между академия и индустрия.
- “В тази светлина, внедряването на Европейска стратегия, разработена съвместно от Общността и от страните-членки за създаването на отворен, единен и конкурентен пазар на труда за учени с привлекателни перспективи за научна кариера е от изключително значение. И двете страни трябва да изиграят своята роля по внедряването на тази стратегия и не на последно място, да направят възможното учените, които напускат временно сектора или страната заради по-атрактивна кариера, няма да са загубени за винаги

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

План за действие по държавното подпомагане

- Потребителите трябва да получават стоки на по-ниски цени с по-високо качество и с повече иновации в тях.

Сред новите предизвикателства пред политиката на ЕС за държавно подпомагане:

13. Има необходимост от **обновен тласък на така наречената Лисабонска стратегия**. Пролетта на 2005 – нова Лисабонска програма за действие (*‘Working together for growth and jobs, a new start for the Lisbon Strategy’*).
14. **Европейския съвет (2005):** “СЧ трябва да продължат да работят за редуциране на държавното подпомагане на общо ниво и в същото време да правят отстъпки за всички слаби пазарни ниши. **Това движение трябва да бъде придружено от пренасочване на помощи в подкрепа и полза на определени хоризонтални цели, каквито са изследванията, иновациите и оптимизирането на човешкия капитал.** Реформите в регионалното подпомагане също трябва да предвидят високо ниво на инвестиции и да осигурят намаляване на диспропорциите в съответствие с целите на Лисабонската стратегия.”

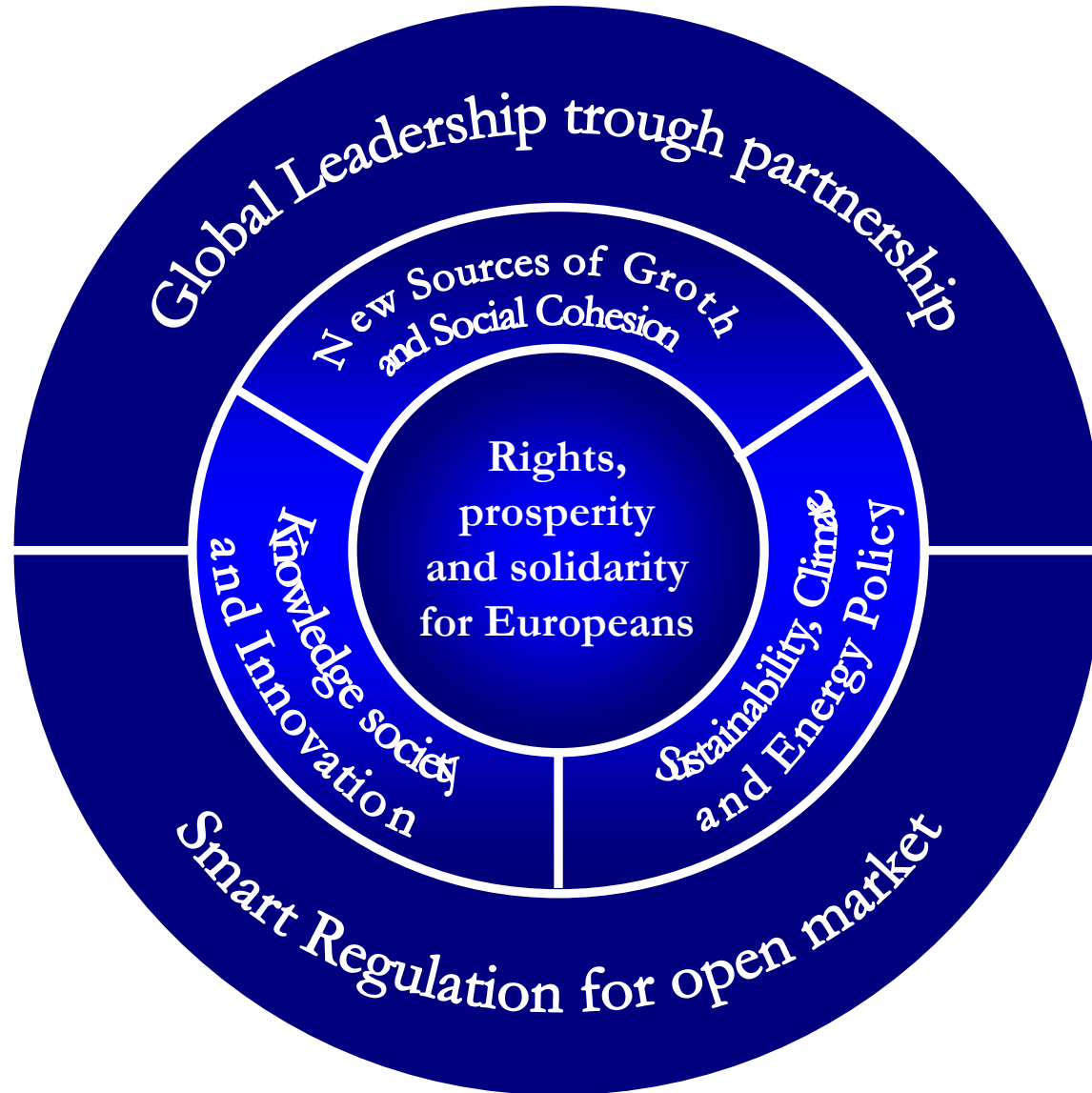
EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Политически насоки за работа на бъдещата Комисия

Political Guidelines for the next Commission

José Manuel Barroso

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Политически насоки...

Дългосрочни приоритети - 2020

- **Революция в изследванията и иновациите за общество на знанията**
  - “Следващата Комисия трябва да издигне политиката за изследвания в ЕС на ново ниво и да я превърне в един от моторите на устойчиво развитие”
  - Префокусиране на ключовите области:
    - Световни върхови постижения във фундаменталните изследвания
    - Повече индустриално провокирани приложни изследвания... за нови световно признати продукти и чисти технологии
    - Нови възможности за учените, разширяване на програмите за обмен и привличане на учени от световна класа
    - По-голямо съсредоточаване върху разпространението на R&D в регионите
  - Иновациите – основен път за оборудване на всички сектори на икономиката за по-висока конкурентност и посрещане на бъдещето с увереност
    - Нова култура на предприемачество

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Политически насоки...

Дългосрочни приоритети - 2020

- Успешно излизане от кризата
  - Енергична и координирана икономическа стратегия на ЕС;
  - Възпиране ръста на безработицата
  - Нова генерация отговорна финансова уредба
- Управление на климатичните промени
- Подкрепа на новите източници на растеж и социална кохезия
  - Усилване на индустриалната база на Европа
  - Модерен сектор на услугите
  - Преуспяваща икономика на отдалечените райони

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Финансиране на тези политически решения

- **Над 400** финансови ресурса на ЕС и много голяма част от тях насърчават по един или друг начин изследвания, иновации, малкия и среден бизнес
- **Структурни фондове** (Европейски фонд за регионално развитие и Европейски социален фонд)
- **Кохезионен фонд**
  - Много от тематиките там включват изследвания, иновации и предприемачество - над 86 млрд евро. Тези средства са децентрализирани до национални и регионални нива
- **CIP** – Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации над 3,6 млрд евро. Инициативи PRO INNO, Europe INNOVA (PAXIS);
- **7 Рамкова Програма** за изследвания и технологично развитие – над 54 млрд. евро

Как FP7 и CIP се допълват една друга

	FP7-RTD	CIP
<ul style="list-style-type: none"> • Funding of projects	<ul style="list-style-type: none"> • Research, technological development and demonstration	<ul style="list-style-type: none"> • Take-up of proven technologies: environmental, ICT and energy-efficiency
<ul style="list-style-type: none"> • SMEs' participation in Research	<ul style="list-style-type: none"> • Simplification • Definition of thematic content • Specific schemes for SMEs	<ul style="list-style-type: none"> • Actions promoting SMEs' participation in FP7
<ul style="list-style-type: none"> • Access to finance	<ul style="list-style-type: none"> • 'Risk Sharing Finance Facility' for large European RTD projects and infrastructures (with EIB)	<ul style="list-style-type: none"> • Risk capital (start-up and expansion) • SMEs guarantee facility • SMEs loan securitisation
<ul style="list-style-type: none"> • Dissemination of knowledge	<ul style="list-style-type: none"> • Within projects • In thematic areas	<ul style="list-style-type: none"> • Networks providing innovation support services
<ul style="list-style-type: none"> • Regions	<ul style="list-style-type: none"> • Research-driven clusters	<ul style="list-style-type: none"> • Innovation clusters

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Финансиране на тези политически решения 7РП

- Всички тематични направления + специална мярка “Изследвания в полза на МСП”.
  - Годишен бюджет: нарастнал с 50%
    - FP6: about €120 million p.a.
    - FP7: €180 million p.a.
- Тематична програма “SSH”, дейност 8.1 “Растеж, заетост и конкурентоспособност в общество на знанията”
  - Променящата ролята на знанието за всички области на икономиката;
    - Потребителски ориентирана изследователска и иновационна политики за растеж, благоденствие и благосъстояние (*SMS focused research project*);
  - Структурни промени в Европейските икономика и общество, базирани на знания
  - Усилване на съгласуваността и координацията на политиките в Европа
    - Бъдещето на публичния сектор (*SMS focused research project*)

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Marie Curie Actions FP7

- **Основни характеристики**

- Развитие на човешките ресурси в областта на изследванията и разработките в Европа
- Голям брой, добре подготвени, мотивирани изследователи
- Привличане на студенти към развитие на научна кариера
- Привличане на изследователите да се завръщат или да останат в Европа
- Развитие на нови умения и на стабилна кариера
- Продължение на принципите от предишната рамкова програма, с акцент върху структурното въздействие, но в същото време – опростяване на процедурите
- Баланс в половете

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Marie Curie Actions FP7

Приоритети

- Начален тренинг на учени
- Тренинг през целия живот и кариерно развитие
- Партньорства между индустрия и академия
- Международно измерение
- Специфични дейности за развитие на политиката
- **Групи дейности**
  - Дейности с приемащи институции
  - Индивидуални дейности
  - Подкрепа за върхови постижения и признаване
  - Завръщане и ре-интеграция
  - Коопериране със СЧ и асоциираните страни

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Marie Curie

Мрежи за начално обучение

Цели:

- Усилване и структуриране на началното обучение на Европейско ниво
- Привличане към научна кариера
- Подобряване на перспективите за научна кариера, чрез развитието на широкоспектърни умения (детерминирани включително и от потребностите на индустрията)

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Marie Curie

Мрежи за начално обучение

Основни насоки за действие

- Международни мрежи от участници или международно коопериране в осъществяването на изследователски тренинг
- Въвличане в дейности на индустрията
- Обединени тренировъчни програми: (i) тренинг чрез осъществяване на изследвания; (ii) модули за развитие на допълнителни компетенции
- Съгласувани стандарти за качество/взаимно признаване на периоди на обучение/дипломи
- Отстъпки/преференции за учените в начален етап на тренинг; Ръководни позиции; Дофинансиране на разходите за тренинг; Краткосрочни форуми в рамките на началния тренинг, отворени за млади изследователи във от изградената мрежа

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Marie Curie

Индивидуални стипендии

Цели

- Подкрепа за дейности, свързани с разнообразяване на кариерата и кариерно развитие на опитни изследователи
- По-голямо въздействие чрез ко-финансиране на международни и национални програми за научни стипендии със сродни цели и отговарящи на специфични условия (напр. транс-национална мобилност; peer review и др.)

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Marie Curie

Индивидуални стипендии

Основни насоки за действие

‘Класически’ подход: избиране/финансиране на индивидуални стипендии въз основа на обявени конкурси от ЕК

Подход ‘Съ-финансиране’:

- Избор на ‘ко-финансирани’ програми чрез отворени конкурси и оценяване въз основа на критерии за високо качество (няма национални квоти)
- Избрани програми, функциониращи в пълна автономия чрез ко-финансиращ управленски орган
- Финансиране от Общността – пропорционално на:
  - (i) Глобалния бюджет на програмата
  - (ii) Брой одобрени стипендии отговарящи на транс-национални критерии

Community research

Marie Curie

Партньорства “индустрия – академия”

Цели

- Задълбочаване на кооперирането между индустрия и академия
- Разнообразни кариерни възможности и изследователски практики за учените
- Разрастване на участието на индустрията във всички дейности по Marie Curie
- Споделяне на знания/културен обмен, в частност МСП

Community research

Marie Curie

Партньорства “индустрия – академия”

Схема за споделяне на знания между индустрия и академия

- Дългосрочно вградено коопериране между двата сектора
- Двупосочно аташиране/назначаване на персонал от опитни учени вън от партньорството
- Организиране на съвместни работни срещи/конференции вкл. и за учени вън от партньорството
- Осигуряване на разходи за заплати на аташираните/назначените опитни изследователи
- **Специална мярка:** разходи за специфично оборудване за МСП

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Marie Curie

Международно измерение

Цели

- Усилване на международното измерение на Европейското изследователско пространство като фундаментален компонент на човешките ресурси на ЕС в областта на изследванията и развитието
- Изграждане на устойчиви връзки, чрез мобилността на учените

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Marie Curie

Международно измерение

Основни насоки за действие

- Развитие на кариерата/обучение през целия живот за изследователите от ЕС:
  - Стипендии за учени “излизаци навън” със задължително завръщане
  - Завръщане и ре-интеграция за Европейски учени специализирали в чужбина
- Международно коопериране чрез учени от трети страни:
  - Всички дейности по Marie Curie, базирани на организация-домакин – отворени за учени от трети страни
  - Стипендии за “влизаци” учени за повишаване на знанията и обогатяване на сътрудничеството (завръщане по желание за учени от специфични области)
  - Схеми за международно сътрудничество със страни-съседи на ЕС и страни, с които има споразумения за Н&Т сътрудничество
  - Подпомагане на “научни диаспори” от Европейци в чужбина и чуждестранни учени в Европа

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Специфични дейности за развитие на политиката

- Внедряване на Стратегия за мобилност
- Развитие на изследователската кариера и професия
- Запознаване на обществеността. Награди Marie Curie

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Участие на жените в дейности по Marie Curie

Цели

- Няма нарочни дейности, а балансирано вплитане във всички обявени дейности
- > 40% участие на жени в Marie Curie
- Силна подкрепа, а не позитивна дискриминация
- Подпомагане при завръщане след прекъсване на кариерата
- Възприемане на модели на организация на работа, които са благоприятни за поддържане и на семейството,
(напр. гъвкаво работно време, семейни отстъпки и др.)

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Полезни връзки

- **Political Guidelines of the Next Commission JMB**
http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/pdf/press_20090903_EN.pdf
- **Creating and innovative Europe. Esko Aho Report**
http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/aho_report.pdf
- **Practical Guide to EU Funding Opportunities for Research and Innovation**
http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemshortdetail.cfm?item_id=2936
- **State Aide for Research**
http://ec.europa.eu/invest-in-research/policy/state_aid_en.htm
- **Community Framework for State Aid for R&D and Innovation**
http://ec.europa.eu/competition/state_aid/reform/archive_docs/rdi_frame_en.pdf
- **More Research and Innovation. A Common Approach (Communication from the Commission)**
http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/mep_en01bat3_051219.pdf
- **Science and Innovation Policy. Key Challenges and Opportunities. OECD**
<http://www.oecd.org/dataoecd/18/17/23706075.pdf>

EUROPEAN
COMMISSION

Community research

Обществени потребности и иновативен процес

Потребности на обществото

